

“Maakt de weg vrij, want het gilde komt!”

Toen schuttersgilden werden opgericht, in de late middeleeuwen, waren de straten van de 'stad' die zij moesten beschutten smal, vaak maar 1,20-1,50 meter breed; er kon net een kar door. Al die kronkelige straatjes en steegjes waren doorlopend verstopt met mensen, karren en dieren. Ook de toenmalige bewoners vonden het verre van ideaal, maar ja, men voelde zich in de stad veilig en beschermd.

Het dagelijks leven speelde zich vooral op straat af; de straat was de plek waar alles gebeurde: handel, vervoer, uitoefening van een ambacht enz. En vergeet de dieren niet, die scharrelden er gewoon tussendoor. Het zal dan ook niet verbazen dat de straten bomvol waren en stonken. Hygiëne hield toen iets anders in dan nu, zeg maar niets eigenlijk.

Onder deze omstandigheden was de standaardruiter van wezenlijk belang. Hij ging te paard voor het gilde uit in een slingerbeweging van links naar rechts over de straat om mensen en dieren van de straat te verdrijven. Zo werd de straat “gevoerd” en kon het gilde er door. Deze ruiter hield ook het standaardvaandel van het betreffende schuttersgilde hoog in zijn rechter hand, Vandaar de naam 'standaardruiter'.

De oudst bekende standaardruiter van gilde Sint Sebastiaan Oirschot is Augustinus van der Sande; hij werd dat in 1841 en vervulde deze functie 8 jaar.

Het invullen vraagt veel van ruiter en paard. Uiteraard moet er een paard voor handen zijn, dat gewend is aan drukte en lawaai, dat geschikt is om in zigzaggang voort te gaan, dat zich mooi laat 'aankleden'. Dat paard moet vervoerd worden naar gildefeesten en weer terug naar de stal enz. En uiteraard moet er een gildelid zijn, een paardenliefhebber, die de zorg en verantwoording op zich neemt en niet te vergeten, paard kan rijden. Het is dan niet vreemd dat gilden moeite hebben om deze veeleisende, bijzonder eervolle functie in te vullen.

Helaas staat ook bij ons deze functie vacant sinds onze gildebroeder Jan Latour in 2007 na bijna 17 jaar voor het gilde uit te zijn gereden, bedankte voor die eer. *Op deze foto, gemaakt door Toon van der Aa, zie we hem zigzaggend met ons standaardvaandel in de rechterhand de weg vrijmaken voor het gilde.*

